



Els Jocs Olímpics de Pequín han posat la Xina davant del repte d'obrir les portes a milions de persones de tot el món, entre elles molts periodistes, mentre continua mantenint serioses limitacions a la llibertat de premsa, tal i com han denunciat Reporters sense Fronteres, Amnistia Internacional i l'Associació Mundial de Diaris. Pel que fa a Internet, aquest país asiàtic, que compta amb 210 milions d'internautes, ha aixecat una gran muralla informàtica, sovint amb la complicitat de les multinacionals del sector. Però tot i això, la dissidència aconsegueix, a través de la Xarxa, denunciar les constants vulneracions dels drets humans.

# La veritat a la Xina: el gran repte periodístic

Lina María Aguirre Jaramillo  
Fotos: Tino Soriano

Imponent, amb molta història al darrere, convertida en un atractiu per a turistes, que hi deixen molts diners, i encara amb la imatge de Mao penjant a l'entrada, la Ciutat Prohibida o Palau del Poble a Pequín és un símbol internacional de la Xina. I a vuitanta quilòmetres d'allà s'erigeix el gran recorregut serpentejant de la Gran Muralla, un altre símbol de poder i defensa del país. És fàcil reduir aquests dos noms a punts típics del turisme a la capital. Però és interessant estudiar-los de nou, perquè tots dos són una metàfora de la vida a la Xina en el segle XXI: oberts al públic, però amb espais restringits per a nacionals i estrangers, amb canals de comunicació i d'inter-canvi amb la resta del món, però sempre sota control governamental. Darrere l'obertura de l'economia pròspera, de les xifres que pavimenten el rumb al superpoder, la Xina manté una "ciutat" de temes prohibits darrere d'una gran muralla. I això afecta la resta del món, i en particular la premsa, que es prepara per cobrir els Jocs Olímpics de Pequín l'agost d'aquest any.

Reporters sense Fronteres (RSF) té a la Xina en la llista dels deu pitjors països quant a la llibertat de premsa, amb el major nombre de periodistes i ciberdissidents presos. Segons dades de la WAN (World Association of Newspapers), dos dels periodistes que fa més temps

que estan presos en el món són a la Xina: Chen Renji i Lin Youping, arrestats el 1983 per distribuir fulletons sobre democràcia. En el cas de Youping, la seva sentència és una pena de mort commutada. El tercer col·lega que va ser empresonat amb ells, Chen Biling, va ser sentenciat a mort i executat.

El passat febrer es va publicar un informe que va sorprendre pel seu contingut: "Storming the Fortress" (Sacsejant la fortalesa), en el qual acadèmics de l'Escola Central del Partit Comunista adverteixen que el país ha de fer reformes polítiques que disminueixin la censura i els poders del partit, i si no ho fa haurà d'enfrontar-se a danys econòmics, una corrupció més gran i un descontentament per part de la població: "Una reforma completa que pugui construir una societat moderna, una democràcia madura i l'imperi de la llei". També parlen d'una major consciència per part de la ciutadania sobre els seus drets i la necessitat de donar més llibertat a grups religiosos, així com de la "inevitable tendència de llibertat de premsa" i com s'ha d'implementar una llei de protecció de periodistes i aturar la "interferència inconstitucional" en la seva feina. El periodista dissident Li Datong, en una entrevista amb la corresponent del diari *The Guardian*, Tania Branigan, es va mostrar escèptic amb l'informe en dir





La població xinesa és una de les que més pateix les restriccions informatives per part del seu govern.

que ara per ara aquestes idees no es convertiran en una tendència generalitzada dins del partit i que no hi haurà una discussió realment seriosa abans dels Jocs Olímpics. L'informe emfatitza en el fet que el partit continuï controlant tot el procés, però estant subjecte a una major auditoria per part del Parlament.

Un precedent en aquesta línia va tenir lloc el febrer de 2006, quan es va convertir en una fissura estranya entre la vella guàrdia i la nova del partit, quan un grup de tretze quadres del Partit Comunista va fer una declaració conjunta criticant el tancament de la publicació liberal *Freezing Point* i advertint al departament de propaganda del partit que això "sembraria les llavors del desastre per a una transició política i social [...] Treure al públic la llibertat d'expressió, inevitablement

portarà a l'enfrontament de les masses i a aldarulls". Entre els signants, Li Rui, un antic membre del cercle proper de Mao, que va ser castigat durant anys en un gulag a la província de Heilongjiang per atrevir-se a criticar les polítiques d'El Gran Salt Endavant.

Avui dia, el govern ha flexibilitzat els controls sobre el cobriment de temes

### Reporters sense Fronteres situa la Xina com un dels deu països que més vulnereu la llibertat de premsa

sobre desastres ambientals, desigualtat social i accidents miners, així com els permisos de mobilització per a corresponsals estrangers, encara que persisteixen els temes problemàtics. El juny de 2007, el director del diari *Chengdu Evening News* i dos dels seus empleats

foren acomiadats per no censurar un avís classificat publicat en honor de les mares dels manifestants que van morir a Tiananmen el 1989. L'avís tenia només una línia: "Saludem les mares fortes del 64" (64 és la forma normal de referir-se a la data: juny, 4), però tocava un dels tabús més grans del país: la matança en què centenars, probablement milers, de persones protestant a favor de la democràcia foren atacades per tancs i tropes de l'Exèrcit Popular. La posició del govern continua sent que "va ser necessari per restaurar l'ordre", alhora que bloqueja qualsevol revisió, crítica o debat sobre el tema. L'avís va ser escanejat i distribuït a Internet abans que se'n retirés l'edició de circulació i que enviessin investigadors a les oficines del diari a Sichuan. Vincent Brossel, de RSF, va





El desenvolupament econòmic que està vivint la Xina no es correspon amb el desenvolupament a nivell de drets humans.

dir que això mostrava “com n’és, de forta, la censura i com intenta esborrar els esdeveniments de la memòria del poble xinès”.

De vegades, la dissidència burla el control oficial: el 1991, l’òrgan oficial del Partit Comunista, el *People’s Daily*, va publicar inadvertidament un poema “sediciós”, segons el govern xinès, que llegit en diagonal contenia un missatge en codi demanant la renúncia de l’aleshores primer ministre, Li Peng (*el carnisser de Pequín*, que va ordenar la llei marcial el 1989). El 2004, va aparèixer, a l’edició en línia del mateix diari, un obituari –copiat i enganxat del web d’un diari de Hong Kong– que acabava referint-se a “les accions violentes a la plaça Tiananmen”. La nota va ser retirada del web al cap de quatre hores.

Internet ha proporcionat eines poderoses per trencar barreres d’infor-

mació, utilitzades per milions de persones a tot el món, però també per règims opressors. Segons Amnistia Internacional, la Xina n’és un exemple clar: se censuren i tanquen llocs web i blocs, es creen *firewalls*: sistemes informàtics que bloquegen l’accés a certs llocs de la Xarxa, coneguts com “tallafocs”, es filtra la informació dels motors de cerca i es controla amb propòsits restrictius i punitius l’activitat en línia de la gent. El 2006, l’ONG va llançar la campanya “Irrepressible.info”, a favor de l’alliberament dels nombrosos presos sota sistemes que castiguen la llibertat d’expressió. Un d’ells és Shi Tao, un periodista xinès que va utilitzar el compte de Yahoo per enviar informació a un lloc nord-americà prodemocràtic sobre els advertiments que feia circular el govern de Pequín entre els mitjans sobre com tractar l’aniversari de Tiananmen. Shi va ser portat davant

d’un tribunal i condemnat l’abril de 2005 a deu anys de treballs forçats a la presó de Chishan. La seva família és assetjada i la seva dona pressionada perquè se’n divorciï. Quan la seva mare va voler viatjar per anar a rebre el premi atorgat al seu fill pel Comitè de Protecció de Periodistes, no va poder fer-se el passaport.

La Xina té un sistema de censura sofisticat amb programes que filtren i rastregen llocs amb “paraules prohibides”, com “drets humans”, “democràcia” o “independència de Taiwan”. De fet, hi ha problemes per accedir al lloc web d’Amnistia i algunes vegades està completament bloquejat. Tots els llocs web xinesos han de registrar-se davant les autoritats. Els administradors tècnics dels llocs i els amos de cibercafès són responsables de l’ús que els clients facin del web i de dur un control dels seus documents d’identitat. Segons



l'escriptora britànica Kate Allen, que investiga activisme i pràctiques periodístiques, aquestes mesures són efectivament una estratègia per promoure l'"autocensura [...] tant d'individus com de grans companyies tecnològiques". En un article al diari *Observer* el maig de 2006, Allen documentava com molts cafès tenien instal·lades càmeres de videovigilància estatals, mentre que a la ciutat de Shenzhen (al sud del país) apareixien dues figures de policies a les pantalles d'ordinador per recordar a la gent que era vigilada i que no havia d'intentar cercar informació sobre temes proscriuïts. La pràctica s'ha estès a altres ciutats.

Wikipèdia, la popular enciclopèdia comunitària en línia, ha patit bloqueigs parcials a la Xina i la pàgina "Drets Humans a la Xina" no pot ser editada lliurement pels usuaris. Malgrat això, el passat 8 d'abril es va produir una onada de comentaris a la Xarxa amb reports que indicaven que per primera vegada hi havia lliure accés a tot el contingut de Wikipèdia i des d'arreu del país. Encara és aviat, però, per saber si aquesta situació serà permanent.

Aquesta gran muralla informàtica ha estat implementada pel govern que contracta serveis a grans companyies com Cisco i Nortel Networks, fet que planteja una altra qüestió crucial: quina responsabilitat tenen les companyies privades en l'ús de tecnologia que fan les autoritats? Yahoo ha estat criticada per haver facilitat les dades de Shi Tao al govern xinès, i la companyia ha respost dient que ho va fer per complir amb la llei, com és el cas de Google o Microsoft. És el mercat en expansió on tots volen ser, així que han fet concessions especials per ajustar-se a les condicions dictades per Pequín. Google restringeix les seves cerques en la versió xinesa del seu motor, tot i que no ofereix servei de correu electrònic per

evitar haver de sotmetre eventualment els perfils dels seus usuaris en algun procés criminal. Microsoft va anunciar que retiraria continguts de pàgines web personals si li ho demanaven per escrit i que n'explicaria a l'usuari les raons. El març de 2006, la companyia (que nega les acusacions) va ser acusada de revelar les dades personals del compte de

## El febrer de 2006 tretze quadres del Partit Comunista van criticar el tancament de la publicació liberal *Freezing Point*

Hotmail de Li Yuanlong, un periodista que va enviar articles crítics sobre l'atur i la pobresa rural a un lloc web nord-americà sota el nom de *Llop nocturn* i que posteriorment va ser acusat i arrestat per "instigar subversió d'estat". Microsoft també va ser criticada al Congrés dels Estats Units per tancar el bloc de Zhao Jing, el qual feia treballs d'investigació per a *The New York Times* des de Pequín.

La reconeguda professora i periodista premiada Yuen-Ying Chan, de la Universitat de Hong Kong, ha criticat Google per "danyar els prospectes d'una premsa més lliure a la Xina [...] una cosa és que la Xina bloquegi l'accés a un lloc web i una altra cosa és

## Se censuren i tanquen web i blocs, i es creen sistemes informàtics que bloquegen l'accés a certs llocs de la Xarxa

que Google hi participi. No hauria d'ajudar al censor". El 2006, quan es va desencadenar la controvèrsia per les cerques filtrades, la professora va afirmar en una conferència que Google no estava complint cap llei perquè no hi havia "lleis a la Xina que diguin que els llocs poden bloquejar-se". La seva opinió és que mitjans externs poden fer-hi molt per estimular un periodisme

millor a la Xina, on s'està produint una transició d'un model de premsa de propietat estatal a un altre de mercat obert. Chan confia que periodistes xinesos estan interessats a aprendre més sobre investigació, balanç, fiabilitat de fonts i que "la Xina s'obrirà, però, mentrestant, un bon reporter fa tot el que pot en una gàbia".

La missió de les empreses de tecnologia informàtica no és fer-se garants de la llibertat d'expressió ni canviar sistemes polítics, és cert. La seva naturalesa és comercial. Però això no

significa que no es qüestionin els compromisos que fan i que poden vulnerar els drets fonamentals de milions de persones. Segons l'escriptor Salil Tripathi, expert en política i economia internacional, l'argument que aquestes companyies només "obeeixen ordres" és perillós perquè no eximeix necessàriament de culpabilitat. La seva opinió és que la situació actual hauria d'examinar-se tenint en compte que la Xina és signatària de l'acord internacional ICCPR sobre drets civils i polítics, que garanteix el dret d'opinió i la llibertat d'expressió, inclosos el dret a buscar, rebre i impartir informació. I tenint en compte la constitució xinesa, l'article 35 de la qual declara que els ciutadans "gaudeixen de llibertat d'expressió, de premsa, reunió, associació, processó i protesta".

En un article al *The Guardian* el 2006, Tripathi afirmava que el fet que "les autoritats xineses violin rutinàriament la pròpia Constitució no significa que la llei estigui mal feta, sinó les pràctiques".

És un fet que la major disponibilitat de recursos informàtics, incloent-hi els proveïts per les grans companyies de tecnologia mencionades, ha dinamitzat els canals de comunicació personalitzada entre la població xinesa, i que



## El cas de Hu Jia

El passat 3 d'abril, Hu Jia, un dels activistes pro drets humans més importants de la Xina, va ser condemnat a tres anys i mig de presó per "incitar a la subversió" mitjançant la publicació d'assais i comentaris crítics sobre el Partit Comunista.

Hu Jia, de 34 anys, budista, pateix una situació de salut complicada amb hepatitis B (un virus comú al país). Ha estat voluntari en una ONG que ajuda a pacients amb sida, així com en diverses campanyes ecològiques. També ha creat xarxes de contacte amb dissidents i altres defensors de causes que el govern desaprova.

Hu Jia es va convertir en el que els mitjans han anomenat "l'home-

ser detingut. El 14 d'abril, quan vencia el termini per presentar l'apel·lació de la decisió, hi ha dades que indiquen que els guàrdies de la presó van impedir que Hu i el seu advocat, Li Fangping, es reunissin. Li Fangping va declarar que "s'estava restringit seriosament la seva feina".

La dona de Hu, Zeng Jinyang, una coneguda blocaire i també activista, pensa que la sentència (que prohibeix l'acusat fer declaracions polítiques durant un any després de complir la pena imposada) té l'objectiu fonamental de "mantenir-lo callat". Ella, i la seva filla de pocs mesos, Qianci, romanen pràcticament sota arrest domiciliari, ja que tots els seus moviments són estricta-

ment vigilats. La seva connexió telefònica i d'Internet han estat tallades.

L'arrest ha provocat fortes reaccions inter-

nacionals. Segons Dui Hua, una fundació que dona suport a presoners xinesos des de San Francisco, això ha estat "una oportunitat que el govern no ha deixat passar per recloure dissidents coneguts i intentar apartar-los de l'opinió pública abans i durant els Jocs Olímpics".

Si el govern xinès esperava silenci, s'escolten veus: més de seixanta intel·lectuals van signar una petició d'alliberació. El conegut advocat de drets humans, Xu Zhiyong, va publicar en línia una carta al president Hu Jintao descrivint Hu Jia com "la consciència de la Xina moderna [...] i el seu judici és un judici de la consciència fràgil d'1,3 bilions de xinesos".

**El seu arrest ha provocat fortes reaccions internacionals. Més de seixanta intel·lectuals van signar perquè l'alliberessin**

centre d'informació" sobre protestes de camperols i altres grups de la població que normalment no troben fàcilment mitjans d'expressió. La majoria de les seves accions s'han dut a terme utilitzant el web, publicant textos i imatges en blocs i fòrums virtuals. També el 2006, durant un llarg període de detenció domiciliària, va produir el documental *Prisoners in Freedom City* (Presoners a la Ciutat Llibertat, el nom del complex d'habitatges on viu) que va penjar a la Xarxa.

El novembre de 2007, Hu va testificar sobre la situació de drets humans a la Xina davant d'un comitè del Parlament Europeu mitjançant càmera web. El 27 de desembre va

s'han assolit nivells extraordinaris en menys temps del previst. La Xina té 210 milions d'internautes. La posició de Tripathi és que, malgrat que la pressió internacional pesa i és necessària, els avenços democràtics de les nacions no s'han de deixar a mans de les grans firmes del californià Silicon Valley, sinó que depenen del propi poble i de com intervingui en el seu govern. La responsabilitat empresarial occidental a la Xina continuarà debatent-se, i no només en el sector informàtic. Mentrestant, Yahoo va disculpar-se oficialment per les accions anteriors, va crear un fons pro drets humans dirigit per l'activista Harry Wu, i altres companyies del sector aprenen dels seus errors.

Un altre tema problemàtic de cobrir a la Xina és el del funcionament de les administracions del govern. El 2006, Yan Bin, director del tabloide *Beijing News*, va ser acomiadat per publicar informes sobre corrupció i els enfrontaments creixents entre la policia i els camperols en terres que han estat confiscades com a part de l'allau expansionista de la construcció, que està desplaçant moltes comunitats, i no sempre de forma compensada, per tot el país. La situació és més crítica en poblacions allunyades de les grans capitals, on els poders locals poden exercir controls més ferres, fins i tot per evitar que arribin a Pequín notícies locals de males pràctiques o incidents amb la població. Allà tenen un refrany: "Les muntanyes són altes i l'emperador és molt lluny".

### JOCS, TIBET I SABOTATGE

Les protestes recents han fet endurir moltes mesures de control a la Xina i, segons diversos mitjans de premsa i debats en fòrums web, generen una actitud més dura en les veus moderades dins del govern. Això no obstant, és impossible pensar que els grups





Els Jocs suposen una gran campanya turística per a aquest país asiàtic, però també ha deixat al descobert les seves carències.

dissidents no aprofitin el gran esdeveniment de presentació internacional i megamuntatge de relacions públiques d'aquest país precisament per qüestionar-ne les polítiques i llançar una forta crida d'atenció sobre el rol del país en la comunitat de nacions. Els Jocs són una vitrina excepcional per al Partit Comunista, però igualment ho són per a activistes pro-Tibet, per aquells qui estan a favor del grup religiós Falun Gong, per aquells qui volen més autonomia per part de la comunitat musulmana Uighur a l'occident del país, per aquells qui busquen alertar sobre els errors de la política mediambiental o aquells qui critiquen la manca d'un major compromís xinès per intervenir en la crisi de Darfur.

El 13 d'abril, el president Hu Jintao, en una reunió amb Kevin Rudd, primer ministre australià, afirmava que el problema amb el Tibet era "o bé salvar la unitat nacional o bé dividir

la mare pàtria" i que "sempre que el Dalai Lama suspengués activitats planejant i instigant violència i sabotejant els Jocs Olímpics" podrien reprendre contactes. La declaració sona simplista quan se sap que el Dalai Lama ha negat expressament que es promogui el sabotatge als Jocs. El govern ha utilitzat l'estratègia de gires

**Un sofisticat sistema de censura filtra i rastreja llocs amb "paraules prohibides", com "democràcia" o "independència de Taiwan"**

periodístiques exclusives per als mitjans convidats (amb notables exclusions, com la de *The New York Times*), inclosa una al Tibet que va ser interrompuda (i de la qual hi ha registres a l'agència Reuters) per grups de monjos declarant que "no demanaven la independència, només drets humans".

Wang Lixiong és un acadèmic de Pequín que difereix de la versió històrica oficial del Partit Comunista i a qui han prohibit tornar a publicar a la Xina. La seva dona, una coneguda blocaire tibetana, Woesser, va publicar el llibre *Tibet Notes* (Notes del Tibet), el 2003, que incloïa una referència amable al Dalai Lama. Els seus editors

van rebre una carta en la qual se'ls recriminava que "un dels seus autors ha escrit un llibre amb errors polítics greus". Censurada i acomiadada de la

feina en una revista literària de Lhasa, Woesser va afirmar l'abril d'enguany en una entrevista amb el corresponent de *The New York Times*, Jim Yardley, que "es prohibeix qualsevol cosa relacionada amb la realitat del Tibet", mentre avança el pla del president Hu Jintao de reclutar cent guies turístics fins al 2013 per treballar a Lhasa, la majoria





La nova classe mitjana xinesa s'està organitzant, sobretot a Internet, fet que preocupa a les autoritats d'aquest país.

de fora del Tibet i tots preparats per donar la "versió oficial" del domini xinès sobre la regió.

## PROTESTES VIA MÒBIL

L'1 de maig d'aquest any, la revista *The Economist* va publicar un reportatge sobre el llac Tai: "contaminat, verinós i immune als esforços populars per netejar-lo: el Tai és una metàfora de l'estat de la política xinesa". Deixalles humanes i industrials continuen formant una coberta d'algues tòxiques a la que se suposa que és font d'aigua potable per a dos milions de persones i la tercera font d'aigua fresca a la Xina. És un dels desastres ambientals més recents al país i ha causat una agitada protesta a la Xarxa, on s'acusa els oficials del govern de corrupció, incompetència i negligència.

Entre les persones involucrades en el cas del llac Tai hi ha Wu Lihong, un activista crític sobre la pol·lució a l'àrea de la població de Fenshui i les accions del qual van forçar el tancament de diverses fàbriques. El 2002, Wu va ser acusat d'incitar els camperols que van bloquejar una carretera per protestar

**Algunes multinacionals, com Google, han fet concessions especials per ajustar-se a les condicions dictades per Pequín**

per la contaminació als seus camps com a conseqüència de l'activitat febril. Després va intentar formar una ONG, però se li va denegar la petició perquè "ja hi havia una altra ONG a la ciutat i ja era suficient". L'abril de l'any passat, la policia va irrompre a casa de Wu i la

seva dona, Xu Jiehua, van entrar al seu estudi i se'n van emportar documents. El van arrestar i des de l'agost compleix una condemna de tres anys per uns suposats "fraus i suborn". Wu nega els càrrecs i declara que van obtenir la seva "confessió" mitjançant la tortura. Li negaren l'apel·lació i la policia va interceptar una carta que demanava el seu alliberament i que contenia cent signatures.

Malgrat tot, el discurs ecologista del govern, una sèrie d'interessos particulars (forces locals vinculades moltes vegades amb poderoses figures a Pequín) determina en realitat la situació mediambiental al país, un altre dels temes més problemàtics en la relació població-govern-premsa. Per a les administracions locals, les fàbriques són una font



d'ingressos i feina. Una de les grans preocupacions del govern és el descontentament d'obriers acomiadats. L'aparició d'una nova classe mitjana ha portat novetats: es va conformant una "societat civil en línia" nova que precisament aprofita la Xarxa per organitzar-se i manifestar les seves necessitats, crítiques i protestes. Una d'aquestes, ecològica: un cop un té una casa millor, cotxe, accés a altres béns i serveis, també vol un aire més net i un ambient local més acollidor.

El maig de 2007 van haver-hi protestes organitzades via missatges de mòbil que van revelar el "treball infantil esclavista" en forns que fabriquen totxanes a Shanxi i Henan. La protesta implicava oficials per ignorar els abusos, el segrest de nens per fer treballs perillosos, i va suscitar un fortíssim debat a Internet. Es va publicar una petició en el popular fòrum en línia *Tianya* per part de pares de nens, que va forçar reportatges a la premsa que mostraven les condicions dels nens i la indiferència de la policia local.

També un missatge de text anònim va convocar una protesta davant les oficines centrals del govern de Pequín l'1 de juny de 2007 per protestar en contra dels plans de construcció d'una fàbrica química enorme al port de Xiamen, preveient impactes en la salut de la població, inclosos possibles casos de leucèmia i deformacions congènites. El govern va accedir a postergar-ne la construcció i fer-ne abans una avaluació ambiental. El desenvolupament dels fets ha preocupat Pequín. Aquella mateixa setmana, ciutadans de la capital van marxar en contra del projecte d'una incineradora al nord-oest de la ciutat.

Les imatges i la informació del tràgic terratrèmol del 12 de maig a la província de Sichuan també han circulat àmpliament per la Xarxa, incloses algunes primeres reaccions que criti-

quen obertament el govern per la manca de preparació dels soldats enviats al rescat, les males infraestructures i els perills d'esquerdes en grans construccions com la hidroelèctrica Zipingpu. En fòrums virtuals s'al·lega que la qualitat no sempre ha estat supervisada durant l'auge constructor. A la Xina el 70% dels usuaris d'Internet són menors de trenta anys i

### Les imatges i informacions del terratrèmol de Sichuan que han circulat per la Xarxa inclouen crítiques obertes al govern

l'ús prioritari és l'entreteniment. Tot i això, no tots ells estan tot el temps en "mode diversió". Blocaires xinesos també han buscat alternatives per saltar-se els filtres oficials. Per exemple, posant signes de puntuació entremig de paraules que despertin sospites i utilitzant formes alternatives per parlar sobre els temes tabú. El web ha estat el mitjà de disseminació de la gran majoria de les causes dissidents en el país i el mitjà pel qual la resta del món se n'ha assabentat.

Les autoritats han d'atendre d'alguna forma les protestes que emergeixen des de la Xarxa. Això sembla generar certa paranoia entre els alts oficials. Les manifestacions, que Pequín anomena "incidents massius", van passar de 10.000 el 1994 a 74.000 el 2004. En els

### "Volem drets humans, no els Olímpics" deia el lema d'una campanya que busca ajuda legal als camperols per les seves terres confiscades

últims mesos hi ha hagut més controls d'informació i mobilització, en un esforç per evitar que circuli més informació negativa sobre les seves polítiques, i s'han detingut dissidents com Yan Chunlin, un antic obrer que va organitzar la col·lecta de signatures

(10.000) "Volem drets humans, no els Olímpics", com a part de la seva campanya per ajudar camperols a buscar ajuda legal per les seves terres confiscades. Acusat de subversió, la seva família és blanc d'amenaces. També han detingut Liu Jie, un veterà activista dels drets de terra a Pequín; Gao Zhisheng, un advocat prominent; i Lu Gengsong, un ciberdissident. La Xina té empreso-

nats cinquanta-un ciberdissidents, la xifra més alta del món, i l'any passat va bloquejar més de 2.500 llocs web, segons RSF.

Hem vist, els esdeveni-

ments de protesta durant el recorregut de la torxa olímpica i els aldarulls al Tibet, una onada nacionalista xinesa, amb amenaces de boicot a productes i empreses de països com França i crítiques a les potències occidentals per una "doble moral" en jutjar polítiques internes de la Xina i atacar "la seva dignitat".

Algunes persones d'occident opinen que la censura en un país és un "mal necessari" i que, un cop s'obri més en altres camps, ja es pensarà en llibertat d'expressió. Però aquesta és una posició ambigua discutible, perquè no es tracta només dels controls sobre la premsa, sinó també sobre els tribunals, sindicats, universitats i organitzacions comunitàries. Els Jocs Olímpics són la primera presentació en societat del

país i el govern no vol deixar-se cap detall. Fins i tot un grup de científics ha creuat espècies per assegurar-se que tindran crisants ems amb flor a l'agost.

Però l'agenda de temes pendents a la Xina és més complexa que la floració extemporània. En aquest país s'ha proposat formar una "societat harmònica" per al 2020. La premsa i la societat civil en línia tenen un paper protagonista en aquest procés. ■